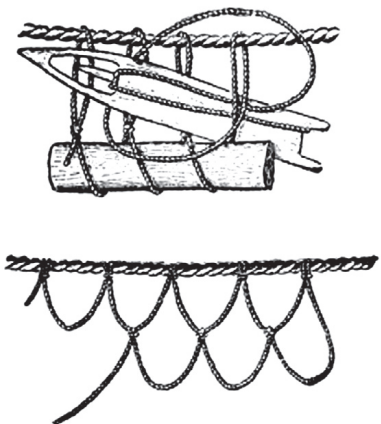

Joonis 5.

Joonis 6.
Kudumise alustamine nõorist aasa
või pingutatud nõõri abil.

teisest otsast maha ning jätkake sama rea kudumist, võttes kalasile uued silmad.

Soodisõlmega kudumine

Kalasi ja käbi hoidke käes samuti kui umbsõlmega kudumisel, ka poolsilmad saate samal viisil, kuid töövõttet on teistsugused (joonis 2).

Pange lõng samuti ümber kalasi, kuid ärge pistke käbi silmast läbi ülalt alla, vaid alt üles. Tõmmake silm kalasi ääre vastu ja hoidke vasaku käe esimese sõrmega kinni. Seejärel viige käbi vasakult ülalt paremale ja pistke pinguletõmmatud silma mõlema lõnga alt läbi, tooge siis uuesti üles läbi kõrvaloleva poolsilma ja lõngast moodustatud aasa.

Sõlm, mille sisse jäävad pingutatud silma mõlemad lõngad, tõmmake kinni. Kohendage sõlme, s.o pingutage kinnitõmmatavat lõnga või lükake esimese sõrme (või pöidlaga) edasi. Seejärel kuduge järgmine rida poolsilmi jne.

Soodisõlmega kudumine käib samuti praktiliselt kahe pistega. Esimesega viiakse käbi ümber kalasi alt üles läbi silma, mis tõmmatakse vastu kalasit. Teisega moodustatakse aas, viiakse käbi ümber silma läbi aasa ja tõmmatakse sõlm kinni.

Soodisõlmega kududes jälgige, et sõlm jookseks kinni vastu kalasit tõmmatud silma peale. Vastasel juhul võib silma lõng sõlmest välja libiseda.

Kudumise alustamine

Kõige lihtsam on võrgu kudumist alustada nii, et vana võrguriba ääresilma külge kinnitatakse kudumislõnga ots ja järgmine poolsilmade riba kootakse tavalisel viisil soodi- või umbsõlmega.

Tegelikult siin lihtsalt jätkatakse kudumist. Vana võrgu võib hiljem maha lõigata.

Teise viisi järgi kootakse uus alguriba. Selleks viige käbile keritud lõnga ots kaks korda ümber kalasi ja siduge aas, mis tõmmake vastu kalasit. Aasa mahavõtmisel kalasilt saate vajaliku suurusega silma, pange see konksule, nii et sõlm koos kudumislõnga otsaga asuks vasakul silma keskel (joonis 3, joonis 4).

Seejärel asetage silma alumise ääre juurde kalasi, mille ümber viige lõng, ja pinguletõmmatud silma külge siduge eespool kirjeldatud viisil sõlm.

Pärast silma kalasilt maha võtmist viige kalasi jälle alla uue silma juurde ning korra protsessi seni, kuni moodustub soovitud pikkusega võrguriba.

Sellise algusega saate korraga kolm poolsilmade rida või kaks silmarida, mis on poole silma võrra üksteise suhtes nihutatud.

Seetõttu tuleb algusribasse kudda kaks korda rohkem silmi, kui on vaja kootava võrgu laiuses. Näiteks kui tahate kudda võrgukanga, mille laius on 6 silma, peate algul kudduma 12 silma. Seejärel asetage kõik võrguriba paarisarvulised silmad konksule, paaritute silmade külge jätkake võrgu kudumist.

Kirjeldatud viisil kududes peate võrguriba iga sõlme sidumise järel pöörama. Et seejuures ei tekiks keer-

dumist, keerake vaheldumisi ühele ja teisele poole.

Kolmas võrgu alustamise viis seisneb selles, et nõorist aas riputatakse konksule või pingutatakse kahe naela vahele (joonis 5, joonis 6). Aasa külge kootakse rida poolsilmi, mis ongi võrgu ääreks.

Sellest äärest, samuti nagu esimese kudumisviisi puhul vanast võrguribast, alustatakse võrgu kudumist.

Hoopis lihtne on alustada kudumist siis, kui pingule tõmmatud nõõrile on moodustatud rida aasu, millest edasi kootakse nagu järjekordsest reast.

Kasvatamine ja kahandamine

Kui soovite kudda keerulisema kujuga võrke, peate silmi kasvatama ja kahandama.

Kahandamiseks on kaks viisi. Esimene viis seisneb selles, et järjekordse poolsilmade rea kudumisel võetakse 2 silma kokku ühe sõlmega, mille tulemusena on uues reas üks silm vähem. Silmi ei tohi kahandada võrgu äärest, vaid 2–3 silma kaugemalt.

Teisel viisil kahandades jäetakse silmarea äärelt üks silm ära. Seda viisi kasutatakse siis, kui soovitakse saada moonutamata võrku, mille külgedel on tervete silmadega hea kinnitusäär.

Kasvatatakse samuti kahel viisil. Esimesel juhul kootakse eelmise rea ühe silma külge järgmise rea kaks silma.

Selleks viiakse lõng pärast järjekordse silma kinnitõmbamist ümber kalasi, kuid ei pisteta läbi järgmise silma nagu tavaliselt, vaid veel kord läbi sama silma, mille küljest tuleb lõng. Selle tulemusel tekib kootud ritta lisaks üks kinnine silm. Kasvatage äärest 2–3 silma kauguselt.

Teisel juhul kootakse ridade lõpu juurde lisasilmad. Lisasilma saate järgmiselt.

Kui jõuate selle rea lõppu, mille silmade arvu on vaja suurendada, vabastage kalasi ja seadke valmis uue rea kudumiseks, lõng aga viige 2,5 ringi ümber kalasi.

Seejärel haarake lõngast selles punktis, kus lõpeb viimane ring, vabastage kalasi ja siduge silmasuurune aas, nii et seotud sõlm oleks võrgu äärmisest sõlmest poole silma kaugusel.

Moodustatud lisasilmi ei kuulu selle rea, vaid eelmise rea juurde. Pange kalasi uuesti kohale ja jätkake kudumist tavalisel viisil. Moodustatud silm ühineb võrguga alles järgmise rea kudumisel.

TASUB TEADA

Mis on mis

■ **Kalasi** – puupulk võrgu kudumiseks.

■ **Võrgukäbi** ehk võrgunõel ehk ui ehk hui ehk piirits ehk käba – traditsiooniline tööriist kalavõrkude ja vööde kudumiseks. Uid on olnud 10–20 cm pikkused. Neid valmistati õhukesest puupilpast, luust, sarvest või metallist, tänapäeval ka plastist.